

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 25. aprila.

Dva lista v nemškem jeziku, ki sta nam baš došla, se spravita čez „Mladoslavence“ da bi jih očrnila. Ne vemo kateri je v slovenskih zadevah večji nevednež „Vaterland“ ali „Politik“; to vidimo, da hudobna in perfidna sta proti slovenski svobodomiselni stranki obadva.

Glasilo avstrijskih fevdalcev in nezmotnežev ter zagovornik reakcije kjer koli se v Evropi pokazuje, zloglasni „Vaterland“ prinaša zadnji petek članek z napisom „nochmals die Jungslaven“. V tem članku svojo klerikalno nevoljo izreka nad Mladočehi, prejšnjimi Dalmatinci, Rusini, in posebno nad Mladoslavenci. Ves članek neče drugzega izraziti nego nevoljo, da so naši svobodomiselni poslanci sploh v državni zbor pristopili, t. j. faktično postavili se na ustavno polje kakor je in tu skušajo kaj za našo slovensko narodnost doseči. — Čudno je, da fevdalni list ne vzame Hermana, Barba in Hohenwarta v obdelavanje, ker tudi le-ti pravnarji so vstopili v državni zbor in se s tem zoper „načela federalistične stranke pregrešili“. Zakaj tem trem „Vaterland“ pardonira, da so njegova federalistična načela pasivne politike zatajili? Za to ker so klerikalni, in za klerikalnost se dobi za vse grehe odpust pri jezuitih.

Ako rečeni list trdi, da je vsled naše taktike Kranjska zastopana po večini od nemško-liberalnih poslancev, je to prosta laž, od najlažnivejšega vseh korespondentov Kluna v „V.“ zanesena in tam verjeta. Pri nas dandenes uže pametni klerikalci izpovedavajo, da kolikor onemu slučaju nij po sebi kriv umeten novi volilni red, temu so

krivi tisti ki so v „Novicah“ dejali: rajši nemškutarja nego liberalnega Slovenca in so tako po eni strani vso, pa vso svojo agitatorno moč uporabili proti dr. Vošnjaku, dr. Razlagu, Pfeiferju in dr. Zarniku, — po drugi strani so pa take smešne in uže a priori nemogoče kandidate stavili kakor je kaplan Štrbenec. Liberalno narodni slovenski stranki pripisavati izgubo nekaterih volilnih okrajev je tako nepošteno, kakor je „Vaterlandova“ daljša trditve, da narodnjak Razlag hodi po potih Kluna (I.) ki je bil narodni odpadnik. A kaj je fevdalcem za narodnost, oni gledajo le na to, kdo hoče sredovečna alotria z njimi uganjati ali ne, — in po tem ga sodijo. Hvala od te strani je nevarna in ne prinaša poštenja.

Ako dalje „Vaterland“ uže slišane litanije moli, da ustavoverci nečejo našim poslancem „niti najmanjšega dati, kar za svoj narod terjajo“, — imamo za to samo odgovor: naši poslanci vsaj terjajo in dobiti skušajo, svojo dolžnost storé. Imeli smo prej druge, ki so bili fevdalcem bolj po volji, ki pa (po Tomanovi smrti) nijso niti ust odprli, ali pa so delali smešne figure, (kakor n. pr. dr. Costa). Mi upamo, da bodo nekaj dosegli, in nekoliko so uže. Ako ne dosežejo, kar želé, imeli bodo zavest, da nijso nobenega poskušaja zamudili. Sicer so pa tudi pravnarji poleg njih. Ako oni sé svojo taktiko več za naš narod dosežejo, — e pa bomo njim hvaležni.

Mnogo neumnejši in če mogoče še hudobnejši je pa dopis v „Politiki“ od četrtka iz Gradca. Tu v organu, ki bi imel v slovenskih rečeh vendar malo bolj podučen biti in se nekoliko ogibati, da Slovanom vsaj krivice ne bi delal z obrekovanjem, tu piše

nek češko-judovsk neveden šmok, da smo mi „Mladoslavenci“ v slovenjegraškem okraji za kandidata Nemca Šmida postavili, ko smo vendar baš mi uže večkrat odločno svarili volilce Šmidu glase dati!

Če potem češko-judovski šmok na premisi svoje laži dalje izdihuje čez nas, razume se, koliko so njegove besede vredne. „Politik“ pak si bode s tacimi neumnimi ali zlobnimi dopisi še one naročnike, kar jih med nami ima napravila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. aprila.

V **državnem zboru** 23. apr. je poslanec Hoffer s tovariši interpeliral, kaj je vlada storila proti škofu Sembratoviču, ki je začel preganjati rusinske duhovne poslanece zaradi njihovega glasovanja v državnem zboru.

Tudi na **Ogerskem** bode konfesionalno vprašanje v parlamentu v kratkem na vrsto prišlo. A Ogrji pojdejo dalje nego so si upali naši liberalci iti. Na ministrov ukaz se namreč uže izdeluje osnova postave o obligatoričnem civilnem zakonu, katerega se naš Stremayer še boji.

Vnanje države.

Španska vlada se vedno trudi, da bi državljansko vojsko zatrla. Republikanski vojaki imajo živeža v izobilju. Karliski pak morajo stradati, vsi užebojčki tožijo o tem. V karlističnem taboru se je izdal ukaz, da, ako kdo beži, se mu ustrelj zato ud njegove družine. Taka surovost in krvoločnost je pač primerna za modernega branilca vere in legitimnosti. Minister notranjih zadev je dal po vsi deželi nabiti plakate v obrambo sumničenja od karlistične strani, da Serrano s pretendentom hoče pogajati se; vsak, ki bode take vesti raznašal, se izroči takoj sodbi. To zopet kaže, da se Karliski še nijso nehali

Listek.

Nasledki prisilnega celibata.

(Spisal Cismontanus.)

(Dalje.)

Njegov naslednik Inocencij VIII Cibo (1484—1492) bil je, kakor pravi Volterrano (katolišk pisatelj), prvi papež, ki se je s svojimi otroci javno bahal ter jih očitno kazal. Imel jih je šestnajst, osem moškega in osem ženskega spola. Pesnik Marul skoval mu je epigram, ki je bil v Rimu vsakemu otroku znan:

Quid quaeris testes, sit mas an faemina Cibo?
Respice natorum, pignora certa, gregem.
Octo Nocens pueros genuit, totidemque puellas:
Hunc merito poterit dicere Roma Patrem.

Infessura v svojem dnevniku pripoveduje, da je Inocencij VIII. trdil, da mora vsak pošten duhovnik „ad laudem Dei et fidei christianae habere concubinam vel sal-

tem meretricem.“ — O svinjski celibatar in nezmotljivec!

Kaj ne, dragi bralec, to so res čestiti in sveti očetje cerkve Jezusove?! A vendar so le slaba, medla senca proti papežu Aleksandru VI. Borgia (1492—1503), strahovitemu izvržku vse razuzdanosti, nesramnosti, zavrženosti in brezbožnosti, ki je kedaj sedela na rimskem stolu. Satansko-umazane razbrzdanosti in peklensko-pregrešno, brezbožno življenje Aleksandra VI. popisati, nas je sram in niti tiskati bi se vsega ne smelo; on in njegova prelepa familija, osobito Cezar in Lukrecija Borgia, kopicili so, kakor nekada Tantalov rod, silne ostudnosti na neverjetne ognjunositi, katerih se najrazuzdanejša fantazija ustraši in s katerimi se je pohujševalo vsesplošno krščanstvo. Imena „Aleksander VI. Borgia, Cezar Borgia, Lukrecija Borgia“ več v sebi obsežajo, nego so najnesramniši pisatelji romanov z

najdivjišo domišljijo kedaj umazanostij izmisliti mogli. Pesnik Pontan sestavil je Lukreciji, tej ženski pošasti vse nesramnosti in zavrženosti, ta-le grobni napis:

Lucretia nomine, sed re Thais:
Alexandri filia, sponsa, nurus.

Tedaj Aleksandrova hči, žena, sinaha! Lepa „žlahta“! Svetovna zgodovina ima malo ali nič osob Aleksandru enacih. Heliogabal je proti njemu pravi Alojzij. — Eno izmed svojih brezštevilnih priležnic, Julijo Farnese, sestro kasnejega papeža Pavla III., dal je Aleksander po slikarju Pinturicchio namalati precizno a na pol nago v sliki in priliki Matere Božje — „in the sacred character of the Virgin“ pravi Roscoe —, on sam pa naslikan v papeškem ornatu pred njo kleči in jo moli. To madono je imel obešeno pri svoji postelji, po trjenji družih pa celo v neki cerkvi. — Pred tem brezbožnežem naj se le skrijejo Francozi s svojimi bo-

legati. Toda z ležjo menda ne bodo dosegli zmage za svojo „sveto stvar.“

Na **Angleškem** se zdaj vse interesira za Španijo. John Bull, kakor znano, nema simpatij do tujih narodov, in ako se zanima za špansko osodo, ima praktičen vzrok. Na ozemlju, katero obsedata v severu Španije ona dva gospodarja, ki si z vojnimi trumami stojita nasproti, so bogati rudniki, ki so lastnina angleških društev. V Murietu, San Pedru de Abanto in v vseh vaséh tam okoli stanujejo delavci. Seveda delo po rudnikih zdaj popolnem stoji, in angleške družbe trpé velikansko škodo. Angleška vlada je, kakor se bere, pri španski vladi pritožila se, ter izrekla, da ako se Bilbao v enem meseci ne reši in Nervion nij odprt, pripozna Karliste za vojno moč. Pismo „Timesov“ iz Bayonne ponavlja toisto. Mi mislimo, da bi bilo boljše, ko bi angleški bankirji, ki so Don Karlosu obljubili posodbe štirih milijonov, to obljubo preklicali, in da bi angleški špekulanti nehali Karlistem dovažati orožja. Karlisti so uže tako Angleško razjezili, ker so razdeli morski kabeltelegraf, ki je vezal Bilbao z angleškim predgorjem Lizarra. Angleška družba je zdaj izposlala ladijo, ki vlovi kabel, ter ga zveže s Santanderom, da bode Angleška potem s tem v direktni zvezi.

Zadnjo krilato besedo je iznašel vatican. **Papež Pij** je rabil namreč besede „omnis homo mendax“ (vsak človek je lažnik) kot odgovor na neko adreso rimskega duhovništva. Tedaj vsak človek laže! No, oče Pij kot nezmotnež to uže lahko rekó. Nek jezuit je izrekel stavek: „Papež je enak bogu, razen v pregrehi!“ Ta je bil gotovo še liberallec, ki papeževe nadčlovečnosti nij popolnem umel. Dalje papež odgovarja, da so nekateri ljudje „od peklenske besnosti obsedeni“, drugi pa taki, katerih dejanja se ne vjemajo z besedami. Kar se zadnjih tiče, pravi papež, moram reči, da pač znanj obetati, a ne storé ničesa, da bi zastavljeno besedo izpolnili. Zares se je obljubilo katoliški veri prednost, varstvo in popolno svobodo. A to je vse laž. Vsakemu je dovoljeno, vsejati se na stol kuge, ter grditi vero in njene služabnike. Volja ljudij nij več svobodna, delati morajo, kakor njihovi besni svetovalci hoté.“ Dunajski „Vtld.“ te vrste prinaša debelo tiskane, da bi izza papeža napadal liberalne avstrijske poslance.

V **nemškem** državnem zboru je bilo 23. aprila drugo branje zakonske osnove o cerkvenih služabnikih. Proti predlagi je govoril znani ultramontanec Windthorst. Med drugim mu je odgovoril hanseatski minister-rezident, da je papež sam poprej, dokler je še kaj oblasti imel, duhovne zapiral ter jih iz svoje državnice gonil. Od leta 1859 dalje je spodil 15.000 duhovnikov iz svoje

dežele. Windthorst naj se zaradi jakobinizma tega ravnanja z rimsko kurijo dogovori. Ako hoče Windthorst nemškimi vladam dajati zapovedi, ga opominja, da naj bode oni, ki je podpiral podirajočo politiko, s svojimi zapovedmi previden. Windthorst je uže lahko razvidel, ako je hotel, da nemška vlada nij te misli, da bi se zdravila po njegovih jezuitskih receptih. Badenski ministerpredsednik Freydrich replicira, da je boj pruske države proti nesramnemu rimljanstvu vse južne Nemce za Prusko pridobil.

Dopisi.

Iz slovenjegraškega okraja 23. aprila. [Izv. dop.] Volitev deželnega poslanca, katera se ima vršiti 9. maja, začenja vedno bolj zanimati naše kmetske volilce, a tudi meščanje se vtikajo in delujejo za slaboglasnega marenberškega Šmida. Vendar bi ta nemškutarska agitacija bila brez uspeha in neškodljiva narodnemu kandidatu, ko ne bi se bil naenkrat kakor Poncij v kredo tukajšnji fajmošter Šuc vsiljeval za poslanca. Kdor g. Šučá pozna, bode precej vedel, da je njegova kandidatura nemogoča in kakor nalašč izbrana, da ta volilni okraj, katerega smo si sorodnjaci z velikim trudom priborili, zopet izgubimo na svojo sramoto a na veselje nemškutarjev. Ne morem si misliti, da bi naši klerikalci bili tako slepi ter ne spoznali, da s Šucem nikakor ne morejo zmagati; kako tedaj, da se dajo terorizovati, samo da ustrezajo častilakomnosti Šucovi? Ko bi g. Pajk, naš kandidat za državni zbor, se tudi zdaj za deželni zbor kandidoval, gotovo bi zmagal. Po Šucovi kandidaturi pa so oplašeni kmetski volilci in uže zdaj vidimo, da so za volilne može v nekaterih občinah povse drugi može izvoljeni, kakor pri poslednjih volitvah za državni zbor, na primer v Mislinjah, potem pri sv. Florianu, kjer je med tremi volilnimi možmi od narodno-klerikalne strani samo znani klerikalni agitator Vivod z veliko težavo bil izvoljen, dva pa sta v narodnem oziru nezanesljiva.

Iz šoštanjkega okraja slišim, da se tam kmetje prav malo vdeležujejo pri volitvah volilnih mož. V šoštanski občini prišlo je samo kakih 10 volilcev, kateri so tri volilne može izvolili; v Topolščah so samo trije volilci prišli in izvolili dva moža.

Naš okrajni glavar, namesto da bi nepristransko vodil volitve volilnih mož, priporočuje na vse kriplje marenberškega Šmida, sklicuje volilce ter ves svoj uradni upliv rabi, da bi pridobil kmetske može. Celi njegov trud pa bi bil zastonj, in to on sam priznava, ko bi od slovenske strani bil postavljen drugi kandidat in ne fajmošter Šuc. Naj bi se tedaj sklical kaki narodni volilni shod in se postavil kandidat, za katerega bi lahko glavovali vsi slovenski volilci in kakor uže dvakrat z g. Adamovičem bi tudi pri tej volitvi Slovenci zmagali.

Iz št. Petra na Notranjskem 24. aprila. [Izv. dop.] 19. t. m. napravilo je bilo tukajšnje bralno društvo drugo prav zanimivo „besedo“ s petjem in gledišno igró „Župan“ in tombolo. Prišlo je bilo ta dan k besedi razen domačih udov več gospodov in gospodičin iz Postojne, Ilirske Bistrice, Zagorja in drugih krajev. Beseda se je pričela bila z Nedvedovo pesmijo „Mili kraj“. Potem je pozdravil navzoče g. J. Resman, tukajšnji železnični uradnik z izvrstnim govorom. Za tem je nastopil zopet pevski zbor in pel pesni „Cerkvica“ in „Tiha luna“ v občno zadovoljnost. Sledila je deklamacija „Mojemu rodu“, katero je gospodičina Emilija Koroščeva izvrstno prednašala. H koncu pa se je vršila šaloigra „Župan“ zopet prav dobro, kjer smo imeli priliko občudovati jako talentirano igralko gospod. Haslinger-jevo; pa tudi vsi drugi igralci so zadostili popolnem svojim nalogam. Na to smo se bili zbrali k tomboli s prav ličnimi dobitki. Omeniti moram, da se je napravil ličen oder zopet po priprazadevnosti marljivega gospoda Resmana. Tako glejte se da z združenimi močmi doseči bi rekel — dozdevno nemogoča stvar. Časnikov ima društvo mnogo v slovenskem, nemškem, češkem in hrvatskem jeziku. Napravil se je po prizadevnosti gosp. učitelja G. dober četverospjev iz gosp. uradnikov tukajšnje žel. postaje, h kateremu so se bili pridružili tudi izvrstni pevci učitelj Kete in g. prof. Žnidarčič iz Prema pa gosp. Zabred znani rodoljub zdaj v Borovnici. Lepa hvala vsem za to!

Domače stvari.

—(Banka „Slovenija“) ira 28. maja občni zbor.

ginjo pameti, ki so jo leta 1793 na altar postavili! Momorova lepa žena je le pamet predstavljala; a nezmotni Aleksander, Krišček namestnik, je dal Jezusovo mater, po katoliškem naku prečisto devico, predstavljati v sliki svoje nesramne, očitne konkubine!

Nij čuda torej, da je pol katoliškega sveta slovo dalo rimskemu Babilonu, ko je štirinajst let po Aleksandrovi smrti Luter vstal proti papeštvu in proti njegovim v nebo vpijočim pregreham — Luter, pravim, ki je ob času Borgijevega papeževanja študiral ter šole dovrševal, Luter, ki je l. 1511 osobno v Rimu bil ter se svojimi bistrimi očmi in ostrim umom vso rimsko in papeško sramoto, nagoto in ničestvo sam na tanko opazoval in si vse zabilježeval! — „Novice“ donesle so vlani (1873, list 18, str. 139) strašno učen (ka-li?) članek, ki govori „de omni re scibili et de

quibusdam aliis“ in med drugim pravi, da „sad dušne svobode je bil pri Lutru, da se je bil on — o jêš, jêš!! — katolišk duhoven in menih — z nuno Katro Boro oženil.“ — Vprašam vas, misleči čitatelji, ako ste do sedaj le količkaj pazno brali nasledke celibata: Kedo je poštenejše ravnal, Luter, ki se je pošteno oženil in je potlej v poštenem, svetem zakonu pošteno živel, ali pa tolikanj katoliških duhovnov, škofov in nadškofov, kardinalov in nezmotnih papežev, ki so pod plaščem nesvetega celibata nepošteno, razuzdano, nesramno, pohujšljivo živeli z blodnicami, s priležnicami, z nunami, sorodnicami, celo s sestrami in hčeram? — Roke na srce in vestno mi odgovorite! — Hinavec, kaj vidiš pezdri v očesu svojega brata, a bruna v svojem očesu ne vidiš!? Pusti tedaj enkrat pri miru Lutra in njegovo Katrico, ki ja priložno in nepriložno starim babam ci-

tiraš, in pometaj Katre in Katrone spred svojega umazanega praga!

Poglejmo še nekaj papežev Lutrove dobe. Julij II. (1503—1513) bil je vojak — Garibaldi svoje dobe — več ko papež. Leon X. izdal je l. 1514 takso za odpustke — Taxa sacrae poenitentiariae —, iz katere za poskušnjo mrvice navedemo: za mnogoženstvo in prešestovanje plačalo se je 24 grošev, za nečistost v cerkvi 6 gr., od krvne oskrumbe 5 gr., od ropa devic 5 gr., od konkubinata 7 gr. itd. Ubožec, ki nij mogel takse plačati, nij dobil odpustka, ki v resnici nij bil vreden pol počenega groša. Leonova prislovica je baje bila: „Quot commodā dat nobis haec fabula Christi!“ Znameniti so dekreti lateranskega cerkvenega zbora l. 1517; iz njih je razvidno, da so ne le duhovni živeli v očitnem konkubinatu, nego so tudi posvetnim (lajem) prodajali dopuščenje te nerednosti. Concil. tom. 14, pag. 302: „Pecuniarios quaestus

— (Za delavce) in o delavskem vprašanji so govorili pri zadnjem svojem shodu v petek birokratije v ljubljanskem kazinu lepe — besede, a pač samo besede. Kajti znano je, da v kazini in v zdanjem mestnem zboru veliko besedo imajo oni isti gospodje ki so pri „krainische baubank“ poglavarji. Ravno denes pak smo prejeli daljše pismo več ljubljanskih zidarjev, ki tožijo, da samo laški zidarji imajo pri kranjski stavbeni banki zaslužek, domači delavci so pa brez dela. Kaj delavcem pomaga če ces. kr. finančni svetovalec Ertl lepe besede govori za delavce, njemu prijateljska gospoda pa ki bi delavce lahko s tem podpirala, da jim dela da, — tujcem zaslužek nudi?

— (Mariborska okrajna sodnija) se bode vsled naredbe pravosodnega ministra od 16. aprila 1874 razdelila v dve sodniji. Za mesto Maribor in vse na levem bregu Drave ležeče občine bode posebno sodišče. Kedaj se prične, objavi se s posebno naredbo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Setve na Češkem, Moravskem in v Šleziji lepo kažejo, odkar je pomohil zemljo zadnji dobrotni dež. Zimske setve so krepke, poletne enakomerno rasto, detelja je gosta, in kjer je trpela zaradi mraza, si je zdaj tako opomogla, da se jej nič ne pozna. Travniki obetajo obilno sena. Vse je uže bolj odraščeno, kakor druga leta ta čas. Krompir in pese so ravnokar začeli saditi — sadno drevje izvrstno kaže.

V Galiciji in Vladimiriji so zimske setve mraz prav dobro prestale. Letna setev se je uže iz početka tega tedna začela. V Bukovini je zima nenavadno dolgo, do konca marca, trpelá. Zimske setve so pač nekoliko, a ne veliko trpele. Sejanje se je tudi začetkom tega meseca začelo. Seno po travnikih pa ne kaže prav posebno dobro.

Po planinskih deželah je gorki dež zadnji čas posebno dobro storil. Zimske setve kažejo povsodi dobro, po Štajerskem in Avstrijskem zelo izvrstno, deteljo je zadnji dež jako poživil, kjer nij uže pred njim dobro kazala. Tudi travniki veliko obetajo. Letne setve so večji del uže končane, krompir in turšico so tudi uže po največ krajih dosadili. Sadno drevje kaže na Kranjskem in Štajerskem večjidel povsod prav lepo. Ravno tako so vinogradi prve nevarnosti srečno prestali.

Po južnem Tirolskem in na Krasu je rast zaostala, pa se zdaj izboljšuje in nadejati se je, ako ne pride nesreča tudi tukaj dobre letine.

Poslano.

Gospod urednik!

Jako sem se čudil, da se tako nad „Noviškimi“ članki razsrdite in to samo zaradi tega, ker v resnici ne veste, kdo jih je pisal. Povedati Vam torej hočem jaz, kako se uže „Novice“ dalje časa uredujejo. Res, je da nij dr. J. Bleiweis v 15. in 16. listu „Novic“ pisal člankov „epizode iz drž. zbora“ in „besnost Narodovih piscev“, ker tega zavoljo svojih bolehnih očíj ne more. Uže kaci 6 tednov ima dr. Bleiweis tako slabe oči, da mu kar vse miglja pred njimi in nij v stanu niti brati niti pisati. Zatorej mu zdaj pišeta „Novice“ „spridena študenta“ Jakob Alešovec in Janez Murnik in za korekturo rabi tudi svojega šletnega vnuka Janka Bleiweisa. — Vse glavne in „zmahtne“ sestavke in vso polemiko (kakor poberke iz časnikov) piše Alešovec, ostalo pa Murnik. Spisane članke mu ta obadva „slavna“ slovenska „pisatelj“ v njegovem stanovanju bereta. Potem dr. Bleiweis kaj dostavi, ali kaj izpusti veli in končema sestavek za „Novice“ odobri. Niti ena črka pa ne pride v „Novice“, ki ne bi bila po samem dr. Bleiweisu odobrena. Tudi poprej omenjena sestavka v zadnjih „Novicah“, ki v podlosti (Gemeinheit) vse nadkrilujeta, kar je bilo dozdaj v evropskem novinarstvu pisanega, pisal je (da se Alešovecvega izraza poslužim) „gnjidovi klatež“ Jakob Alešovec, od konca do kraja, potem ja je Bleiweisu prebral, in ta ja je skoz in skoz odobril. —

Poglejmo si ta dva Noviška „ferderbana“ študenta bolj natanko: Začnimo pri Bleiweisovem „Edelknappu“ J. Alešovecu. Ta glavni steber „Novic“ je, boječ se „drajerja“ v 6. latinski šoli študiranje na kol obesil. Potem je začel cigansko življenje peljati. Stanoval je po leti pod milim nebom v gozdu pod Turnom, po zimi pa na biljardu Gnezdove kavarne. Potem se je nekam v Vipavo preselil, odkoder je začel strupene dopise v „Grazer Tagespost“ zoper slovensko narodnost pošiljati. Vsled tega se je bil prikupil največjemu Bleiweisovemu sovražniku dr. Isleibu, ki si ga je v uredništvu „Laib. Zeitung“ za svojega pomagača izvolil. — In taka ničeva kultura se drzne takim možem kot so dr. Razlag, dr. Vošnjak in kakor so pisatelji kateri imajo v našem slov. slovstvu nekaj pokazati, breznačajnost in podkupljivost očitati! In to človeče, bolj rekoč: ta pavijan, se upa pod Bleiweisovim nadzorstvom naše najboljše može z najgrjim blatom ometavati! Janez, Janez, kam si Ti na svoje

stare dni zabredel! Ali Te nij sram, da si daješ na svoja stara leta v svojih „Novicah“ po takem literarnem fakinu spričala dajati, da si slovenski očak! Sram je mene, da sem bil notri dozda iz političnih, a ne iz verskih obziriv Bleiweisov privrženik, tako imenovan „staroslovenec“, da sem spadal k stranki, katere literarni zastopniki so: J. Alešovec, J. Murnik in K. Klun!

Alešovec piše v zadnjih „Novicah“: „Kdo pa so ti fantalinski pisci? Ljudje brez značaja, ki so deloma se toliko časa po dunajskih kavarnah in gostilnicah vlačili, dokler jim nij zmanjkalo potrebnih novcev.“

Med te ljudi spada drugi steber „Nov.“ J. Murnik, dunajski jurist brez izpitov in potem Tomanov „šribar“. Kako je dež. odbornik in tajnik kupčijske zbornice postal, o tem se vse bolj na tanko v Stritarjevih dunajskih sonetih bere. —

In taka sodrga se upa dan za dnevom može, pred katerimi nij vredna, da bi se po trebih plazila, z najgršimi primki podajati!!

Vsakega pravega rodoljuba mora globoko srce boleti, ako pomisli, da se je dr. J. Bleiweis na stare dni tako spozabil, da je literarno tolovajstvo pod svoja krila vzel!

Pisal sem Vam te vrstice zavoljo tega, da Vas opozorim, da veste, s kom imate opraviti, ako Vas prihodnjič zopet kak literarni bandit v „Novicah“ napade. —

Vse, kar Vam pišem, je od prve do zadnje črke avtentično, ker sami veste, da sem o vsem tem bolje informiran, nego katerigod drug klerikalec. Ako bi se Bleiweis po svoji stari navadi v tajbo spustil, hom mu precej odgovoril in celo delovanje teh literarnih banditov še bolj na tanko osvetil.

V Ljubljani 24. aprila 1874.

Bivši Bleiweisov prijatelj, ki je vsled Alešovecvega člankov v „Novicah“ postal „mladoslovenec.“

Začetek ob 1/2 8 uri.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 26. aprila 1874.

Na korist igralko „Dramatičnega društva“
Ivanke Toman-Jamnikove
in komika
Peregrin Kajzela.

Prvikrat:

V čakalnici I. razreda.

Vesela igra v 1 dejanji, nemško spisal H. Müller, poslovenil A. M.

Potem:

ČEVLJAR-BARON.

Burka s petjem v 3 dejanjih, po R. Hahnmu prosto predelal J. Alešovec.

a concubinariis percipere non erubescunt, patientes eos in tali foeditate sordescere.“

Klemen VII. (1523 — 1534) imel je več bastardov z neko zamorkinjo. Ta papež je bil za blagor Jezusove cerkve in za čistost in golost duhovnikov tako skrben in vnet, da je leta 1524 duhovnom prepovedal brade nositi, najbrže zato, ker jih njegovi zamorski pankrti nijso imeli.

Pavel III. (1534 — 1549, tri leta pred njegovo smrtjo je Luter umrl) bil je brat tiste Julije Farnese, ki jo je Aleksander VI. dal slikati kot madono; njej na ljubav ga je Aleksander izpustil iz angelske trdnjave, kjer je bil zaradi ponarejanja papeških pisem zaprt. Imel je dosta otrok, najznaniši bil je glasoviti Pier-Luigi Farnese, ki je v svoji pohotnosti celo nekega mladega škofa zlorabil, kakor piše Benedikt Varchi. Ta presveti celibatar je, enak Aleksandru VI., svojo vlastno hčer Kostanco oskrnil, predno jo je omožil s Sforzo, in kasneje jo je dal otrovati, ker

nij hotela nadaljevati krvnega oskrnjevanja s svojim presvinjskim roditeljem. Najljubša priležnica bila mu je Julija Gonzaga. Jezuvistki red je on potrdil. Similis simili gaudet.

Njegov naslednik Julij III. (1550 — 1555) imel je več otrok, a najljubši bil mu je tako zvani „proštič“ (prevostino); njega in eno hčerko dal je odgojevati skupaj z neko opico. S hčerjo je kasneje imel zavezo, kakor pravi Dandolo, beneški poročnik, in Mendoza piše, da je hiša tega celibatarja, ko je še kardinal bil, bilavedno „piena di puttane e monti di garzoni“. Henrik Estienne trdi, da je Julij III. mlade kardinale zlorabil „more sodomitico“. Njegova predraga bila je glasovita očitnica Beatrice Ferrarese.

Pij IV. poginil je l. 1565 v naročji neke ženske „in excessu libidinoso“ in Rimljani so rekli: „In odio visse, e si mori d' amore.“ Zapustil je dve hčeri in enega sina.

Tako se je živelo v Rimu, ko so pametni protestantje celibat odpravili! Sapi-enti sat.

Škandali papeža Inocencija X. se svakinjo glasovito dono Olimpijo znani so tako, da jih le kratko omenimo. Olimpija imela je vso posvetno in cerkveno oblast v rokah: kardinalske klobuke in škofovske mitre prodajala je tako rekši na dražbi. Kardinali in škofje so imeli njeno podobščino v sobah, kakor imajo podložni podobe svojih vladarjev. Svoje sinove in hčere je poženila in pomohila v najbogatejše in najimenitnejše familije. Njeni sin Don Camillo vrgel je od sebe kardinalstvo, postal posvetnjak in oženil se z najbogatejšo dedičinjo v Rimu. Ta nevesta je hotela ravno tako ukazovati, gospodariti in papeževati, kakor njena tašča. Babec papež nazadnje od togote in žalosti umre.

(Dalje prih.)

Peslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov.

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalescieri du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekomo zoperstavljal se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalescieri, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraniceno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalescieri. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraščanih pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

24. aprila:

Evropa: Horak, voj. zdravnik iz Cattaro. — Kocijančič iz Capodistria.

Pri Slonu: Lerch iz Haensbacha. — Kropf, trgovec z Dunaja. — Kobler iz Reke. — Remljak iz Postojne. — Zenker, tajnik trg komore iz Trsta.

Pri Zamoreci: Kraus, trgovec iz Celja.

Na volilce!

Ko ste Vašej dolžnosti proti domovini zadostili, pride druga nič manj važna na Vas, namreč dolžnost, Vaš stan, Vaše finance izboljšati. — Vsak razumen vé, da se to nikdar brez napenjanja sredstev ne more zgoditi; torej bode veselo za vse, ako jim odpremo pot, po katerem dosežejo cilj brez razločka stališča za majhen denar.

Kakor pelje več potov v Rim, tako so tudi razne prilike k sreči, vendar nij nobene, katera bi po državne garanciji

vsakega zagotovila, da dobljeno tudi dobi, kakor ta, na katero bi jaz s tem pozornost bralcev obrnil.

Od naše finančne deputacije izdane originalne deležne srečke, katere po mojem na hrstu podpisanim giriranji imetnikom udeleževanje vseh dobitnih srečkanj do 19. maja 1874 garantirajo in s katerimi se morejo dobitki ev. 120.000 tolarjev, ali 80.000 tol., in 40.000 tol., 30.000 tol., 20.000 tol., 16.000 tol., 12.000 tol., 10.000 tol., 8000 tol., 6000 tol., 4800 tol., 4000 tol., 3200 tol., 2400 tol., 2000 tol., 1600 tol., 1200 tol., 800 tol. itd. itd. dobiti, dobé se pri meni, koncesijoniranem prejemniku, za samo „pet tolarjev“ ali 8³/₄ goldinarjev proti poslanju ali povzetju zneska.

Ker sem precejšnje število originalnih srečk prevzel, sem v stanu, vsem zahtevanjem ugoditi in tudi poznejša naročila efektuirati; vendar je v interesu vsacega, da želeče deležne srečke kmalu naroči, ker je vsak tretji teden srečkanje, katero bi počasnim komitentom se zgubilo.

Isaac Weinberg,

v Hamburgu,

Hohe Bleichen 41.

Tržne cene

v Ljubljani 25. aprila t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — reč 4 gl. 90 kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. — kr.; — ajda 5 gl. — kr.; — prosó 5 gl. — kr.; — kornuza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. 10 kr.; — fižol 6 gl. 60 kr.; — masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 30 kr.; — telečine funt 26 kr.; — svinjsko meso, funt 34 kr.; — sena cent 1 gld. 10 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 4 gl. 90 kr.

Dunajska borza 25. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	90	"
1860 drž. posojilo	104	50	"
Akcije narodne banke	977	"	"
Kreditne akcije	217	25	"
London	111	80	"
Napol.	8	99	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	106	50	"

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod prevzema

Denarje na obrest

pod sledečimi pogoji:

a) v giro-contu proti vložilnim in cheques-knjižicam,

kjer se more vsakateri znesek od 5 gld. višje vložiti ter se do zneska 3000 gld. more vzdigniti, in sicer

s 5 % brez obznanila,

s 5 ¹/₂ % proti 15dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih;

s 6 % proti 90dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih.

b) Proti kasnim pismom (Kassenscheine), glasečimi

se na ime ali na prinesitelja,

s 4 ¹/₂ % brez obznanila,

s 5 ¹/₂ % proti 30dnevnu obznanilu.

Uloge v giro-contu proti knjižicam in rabljenim kasnim pismom uživajo obresti od 1. julija 1873 dalje.

Filijala štajerske eskomptne banke eskomptira dalje premenjave tržišča (Platzwechsel) in domicile do 150 dni tekočega časa na Gradec, Dunaj, Trst, Celovec in druga domača tržišča, ako je tam banka ali bankna filijala, — ona preskrbuje komisijonsko nakupovanje in prodajanje vseh vrst vrednostnih papirjev in efektov kakor je kurs proti najbolj ceni proviziji, — prevzema v inkaso menjice in nakaznice za domača in tuja tržišča. (110—1)

Samostojno kreditno društvo tega zavoda daje kredite po statutnih določbah. *)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

*) Izpisi iz statut kakor tudi prosilni blanketi se na ustno ali pismeno zahtevanje dajo zastoj v pisarni tega zavoda.

V obrambo.

Ker se moje ime s tistimi vinskimi fabrikanti v zvezo deva, in se imena zamenjujejo, izrekam s tem, da jaz svoja vina od poštenih vinskih trgovcev kupujem, in samo trtna vina prodajam.

S ponarejanjem vina v vinski deželi, katero imam za zločinstvo, se ne pečam.

Zavarujem se tedaj z vso odločnostjo proti zamenjavi imena.

V Mariboru, v aprilu 1874.

(108—2)

Alozjij Frohm.

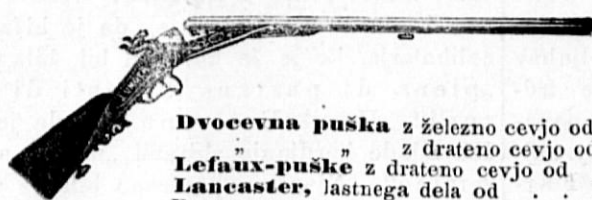

Jože Unger, puškar,

Gradec, Sporgasse št. 20,

priporoča svojo

veliko zalogo strelnega orožja
pod popolnim poroštvom.

Dvocevna puška z železno cevjo od	gl. 12.50 do gl. 15
" " z drateno cevjo od	" 18.— " " 25
Lefaux-puške z drateno cevjo od	" 35.— " " 120
Laucaster, lastnega dela od	" 65.— " " 160
Revolverji od	" 8.— " " 30
Terceroli enocevni od	" 1.50 " " 2
" dvocevni od	" 2.60 " " 3

sicer vse vrste patronov in lovskih priprav.

(101—2)

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju urno izvršujejo.